

DOXOLOGIA PENTRU SĂRBĂTOAREA ZILEI DE 25 MARTIE LA PATRIARHIE

Joi, 10/23 martie 2018, la ora 10.00, în catoliconul Bisericii Sfântului Mormânt a avut loc o Doxologie cu ocazia aniversării zilei naționale, 25 martie 1821, ca mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru renașterea națională și eliberarea de sub jugul turcesc și drept cerere pentru odihna sufletelor celor căzuți eroic pe câmpurile de luptă ale neamului.

Preafericitul Părinte și Patriarh al Ierusalimului Teofil a condus Doxologia, avându-i drept împreună-slujiori pe arhieriei și ieromonahii Frăției Aghiotafite, în prezența Consulului General al Greciei la Ierusalim, domnul Evangelos Vlioras, și a membrilor Consulatului General al Greciei. Răspunsurile la strană au fost date de ÎPS Arhiepiscop Aristovul al Madabei și de domnul Gotsopoulos, în prezența membrilor comunității grecești și a pelerinilor.

După Doxologia, toată adunarea s-a îndreptat spre Sala Patriarhiei, unde Preafericirea Sa a luat cuvântul, rostind următoarea alocuțiune:

„Ce am eu de-a face cu Napoleon? Dacă vreți, însă, soldați ca să eliberăm patria noastră, îți făgăduiesc și cinci și zece mii de soldați. O dată ne-am botezat cu ulei, ne botezăm o dată cu sânge și încă o dată cu libertatea patriei noastre” (din memoriile Căpitanului Moriei Teodor Kolokotronis).

Excelența voastră domnule Consul General al Greciei d-le Evangelos Vlioras,

Cinstiți Părinți și Frați,

Iubiți frați în Hristos,

Cu nemărginită recunoștință față de Dumnezeu cel în Sfânta Treime, bine-credinciosul neam al Elinilor Ortodocși și poporul nostru grec cinstește sărbătoarea zile de 25 Martie 1821, ziua Bunei Vestiri a eliberării de sub robia jugului otoman.

Evenimentul istoric universal al Revoluției grecești de la 1821 este cel care a arătat în fapt măreția puterii credinței în Hristos și a cugetului duhului în lupta pentru darul lui Dumnezeu care este libertatea și independența patriei. „Dumnezeu a făcut dintr-un sânge tot neamul omenesc, ca să locuiască peste toată fața pământului, așezând vremile cele de mai înainte rânduite și hotarele locuirii lor” (Fapte 17, 26), propovăduiește dumnezeiescul Pavel.

Punctul de vedere elenistic asupra omului ca „neam al lui Dumnezeu” (Fapte 17, 29) și mai ales cel biblic, potrivit căruia suntem chip al lui Dumnezeu (Cf. 1 Corinteni 11,7), constituie izvorul nesecat care hrănește dispoziția jertfelnică pentru botezul sângelui, cât și nădejdea sigură în botezul libertății patriei.

Dorința vie pentru dobândirea comorii prețioase a libertății a îndreptățit lupta sfântă a elinilor înrobiți pentru înlăturarea tiraniei otomane îndelungate. „A întârziat să vină ziua aceea / Și toate erau tăcute / Pentru că le umbrea și le zdrobea / Înfricoșătoarea sclavie”, potrivit poetului Dionisie Solomos.

Potrivit mărturiilor tuturor, Revoluția greacă de la 1821 provoacă admirație, dar și mirare, pentru că nu există în toată istoria umanității un eveniment similar. Spunem aceasta amintind proclamația marelui martir național Alexandru Ipsilani de la Iași din 24 februarie 1821, în care arată următoarele: „Este vremea să înlăturăm acest jug insuportabil, să eliberăm Patria, să coborâm din nori (...), să înălțăm

steagul prin care mereu biruim – mă refer la Cruce – și astfel să răzbumăm Patria și Credința noastră Ortodoxă față de umilința păgână a necredincioșilor”.

Nimeni nu se poate îndoii de faptul că imboldurile conducătorilor și luptătorilor de la 1821 au fost autentice, curate și spontane. Aceasta, de altfel, o certifică atât deviza Căpitanului Moriei Teodor Kolokotronis: „Acum se dă lupta pentru sfânta credință în Hristos și pentru libertatea patriei”, cât și faptul că „jurământul s-a făcut pe Crucea lui Hristos”, potrivit dorinței lui Riga Feraios.

Renașterea neamului grecilor din cenușa robiei a fost rezultatul principiilor și valorilor spirituale de neuitat în care se întâlnesc moștenirea culturală clasică și tradiția patristică Creștină elino-ortodoxă, potrivit căreia logosul elin a cedat locul Cuvântului-Dumnezeu Care S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi (Cf. Ioan 1, 14).

Aceasta înseamnă că sărbătoarea națională de azi a reînvierii naționale de la 1821 nu se referă numai la rememorarea ei istorică, dar și la măreția ei etică, adică la păstrarea moștenirii cuvântului evanghelic al lui Hristos, mai ales în epoca noastră de acum cea așa-zisă „a noii ordini”, în care, după cum a spus marele Pavel, „oameni stricați la minte și netrebnici pentru credință stau împotriva adevărului” (Timotei 3, 8).

Trebuie menționată contribuția Bisericii prin clerul ei de toate treptele, la „lupta pentru toți”, împotriva robiei insuportabile a otomanilor păgâni. Personalității cu autoritate, precum Patriarhul Grigorie al V-lea și Patriarhul Chiril al VI-lea, din Adrianupolis, dar și Arhiepiscopul Ciprului Ciprian, au adăpat pomul libertății cu sângele lor. Pe lângă Episcopul Pateri Gherman, care a binecuvântat și a înălțat sfântul drapel al Revoluției, Episcopul Isaia al Salonei s-a jertfit Alamana. Clerici simpli, precum înflăcăratul Atanasie Diaconul și Sfântul Apostol al neamului,

Cosma Etolul, dar și clerici Aghiotafiți împodobesc martirologiul Revoluției de la 1821.

Cinstita noastră Obște Aghiotafită urmând cuvintelor înțeleptului Pavel: „Stați deci tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi și nu vă prindeți iarăși în jugul robiei” (Galateni 5,1) și, după datorie, participând la sărbătorirea sfintei pomeniri a Renașterii bine-credinciosului neam al Elinilor și a poporului nostru, am venit în Sfânta Biserică a Învierii unde am înălțat laudă de mulțumire și doxologie Celui Care S-a răstignit pentru noi și a înviat din morți, Domnului nostru Iisus Hristos. De asemenea, am adus rugăciuni și cereri pentru veșnica odihnă în locașul celor vii al fericitelor suflete ale celor care au luptat eroic pentru Credință și patrie au căzut glorios în sfintele lupte ale bine-credinciosului nostru neam al Elinilor Ortodocși și s-au sfârșit martiric.

Zicând acestea, îngăduiți-ne să înălțăm paharul și, după datorie, să exclamăm:

Trăiască 25 Martie 1821!

Trăiască neamul bine-credincios și împărătesc al Elinilor Ortodocși!

Trăiască Grecia!

Trăiască Obștea noastră Aghiotafită!

În continuare, în sala Patriarhiei, a vorbit, din partea Statului Grec, Consulul General al Greciei la Ierusalim, d-l Evangelos Vlioras:

Preafericirea Voastră,

Preasfințiți Arhierei,

Cinstiți Părinți,

Doamnelor și domnilor,

În fiecare perioadă istorică, există un eveniment esențial care o marchează și devine punct de referință pentru noi toți cei de mai târziu. Ziua de 25 Martie 1821 constituie un astfel de punct marcant pentru Istoria Elenismului, a Balcanilor și a Europei, este ziua în care grecii au luat hotărârea eroică de a se răscula împotriva tiraniei otomane, fără a lua în seamă ostilitățile, spre a redobândi Libertatea pe care au plătit-o, fără cârtire, cu prețul sângelui.

Constituie deci, pentru Consulul General al Patriei Mame, o cinste deosebită, a se adresa cinstitei Obști Aghiotafite și Elenismului din Țara Sfântă, cu ocazia sărbătoririi Revoluției naționale de la 1821, o luptă pentru altare și vetre, simbol pentru poporul grec, care a marcat renașterea Democrației în leagănul ei și instituirea statului grec contemporan.

Ziua de 25 martie 1821, clipă culminantă a vieții noastre naționale de secole, a fost începutul unei răscoale eroice împotriva jugului otoman, care s-a sprijinit pe puterea, hotărârea și patriotismul grecilor. Luând putere din moștenirea și îndelungata tradiție a neamului, Revoluția de la 1821 a depășit limitele înguste ale spațiului și ale timpului și s-a arătat simbol universal și diacronic al virtuții și al luptei pentru Patrie și Libertate.

Așadar, pentru acele timpuri, ca în orice vreme dificilă, mulți au fost cei care s-au lepădat de sine și au arătat eroism, mai presus de ceea ce numim îndatorire bine-intenționată. Oameni simpli, de fiecare zi, care dintr-o dată s-au aflat în avanscena Istoriei, fără să ceară să devină eroi și totuși au răspuns până la unul chemării, fără să se teamă, fără să cedeze, marcând pentru totdeauna cursul, istoria și viața Elenismului.

Cu mijloace sărace și aproape inexistente, cu un curaj care a

suplini lipsa armamentului, au împins pentru totdeauna cursul nostru istoric către dreptate și libertate. În această luptă toți au slujit ideii de libertate cu patriotism unic și cu spirit de jertfă.

Teodor Kolokotronis scrie în Memoriile sale: „Când am hotărât să facem Revoluția nu am luat în calcul nici câți suntem, nici faptul că nu avem arme, nici faptul că turcii ocupaseră taberele și orașele, ci, ca o ploaie, a căzut peste noi toți dorința de libertate”. „Minunii, și nu rațiunii se datorează învierea neamului”, completează Generalul Makrigiannis.

Sunt nenumărate exemplele de eroism și sacrificiu de-a lungul Revoluției noastre. Să ne oprim însă un moment la pilda unei femei care a rămas cunoscută în istoria noastră ca „Psorokostena”, Panorea Hadzikosta din Kydonies, Asia Mică. Atunci când orașul ei a fost distrus de otomani și soțul ei a fost ucis, s-a retras la Nafplio.

În perioada aceea, Revoluția era încercată de jafurile lui Ibraim care, pe lângă alte distrugeri, a lăsat în urma lui sute de orfani care s-au adunat la Nafplio. În ciuda problemelor ei, Panorea a cerut să ia sub ocrotirea ei copii orfani. Ca să-i hrănească, mergea din casă în casă și cerșea. Se înjosise în asemenea măsură, încât copiii o luau în râs și îi ziceau Psorokostena.

În 1826 s-a organizat o colectă pentru Centrul martiric din Nafplio. Panorea a fost prima care a dat ce-i mai rămăsese, verigheta ei de argint și un ban pentru Revoluție. După înființarea orfelinatului din Eghina de către Ioan Kapodistrias, s-a oferit să spele hainele orfanilor fără nici un salariu. La înmormântarea Panoreei Hadzikosta, copiii de la orfelinat, în semn de cinstire, au însoțit-o către locuința ei de pe urmă.

Revoluția de la 1821 și sfârșitul ei fericit constituie marea ispravă istorică a patriei noastre, potrivit lui Odisseas

Elytis: „este mică în spațiu, dar nemărginită în timp”. „Un postament de piatră în Mediterană”, potrivit lui Iorgos Seferis, care în primăvara lui 1921 a sfidat obstacolele din calea luptei și s-a aruncat în foc.

Sărbătorile naționale sunt folositoare pentru noi toți și mai ales pentru tineri, atunci când înțelegem nevoia de a înnoi cu îndrăzneală și hotărâre devotamentul nostru față de idealurile pentru care au luptat părinții libertății noastre și avem conștiința că dreptatea, progresul și bună-starea noastră numai prin strădaniile noastre pot fi dobândite.

Preafericirea Voastră,

Preasfințiți Arhierei,

Cinstiți Părinți,

Doamnelor și domnilor,

Revoluția de la 25 Martie 1921 constituie un punct culminant al istoriei contemporane a poporului nostru și piatra din capul unghiului a ființei noastre naționale. Eroismul, spiritul de jertfă și hotărârea luptătorilor Revoluției delimitează cadrul luptei noastre pentru păstrarea valorilor etice și spirituale care alcătuiesc o Patrie liberă, dreaptă și democratică.

Patriarhia Elino-Ortodoxă a Ierusalimului, ca parte componentă a credinței noastre Ortodoxe și a moștenirii noastre eline, a fost și continuă să fie un paznic al valorilor etice și spirituale ale mărturiei noastre eline și Ortodoxe în Țara Sfântă și constituie un prețios izvor de însuflețire și dovadă vie de tărie și devotament față de păstrarea de două mii de ani a Sfântului Mormânt și a Sfintelor Lăcașuri ale Credinței noastre.

Cugetul înalt și strădaniile sale, în condiții ostile până astăzi, constituie pentru noi toți o comoară națională

neprețuită și un izvor de insuflare și încurajare.

Pentru noi toți, această sărbătoare aleasă constituie un prilej deosebit de a cugeta la responsabilitățile noastre și de a înnoi devotamentul față de idealurile pentru care au luptat apărătorii libertății noastre, „care nu s-au abătut de la datoria lor”, idealuri pentru care trebuie să luptăm mereu și niciodată să nu le considerăm fapte de la sine împlinite, fără a uita că prețul libertății este mereu foarte înalt și că Patria noastră poate să fie mândră pentru că mereu se găsesc cei care se jertfesc pentru acest preț.

Cu aceste gânduri, vă invit pe toți să exclamăm:

Trăiască 25 Martie 1821!

Trăiască Grecia!

Din partea Secretariatului General